

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/214623,Zmarla-Helena-Tokarz-ze-Zmiacej-zaangazowana-w-powojenna-konspiracje-niepodleglo.html>
28.02.2026, 15:04

Zmarła Helena Tokarz ze Żmiącej, zaangażowana w powojenną konspirację niepodległościową, więziona w czasach stalinowskich

27.02.2025

W wieku blisko 99 lat zmarła Helena Tokarz z domu Bukowiec, w czasach stalinowskich prześladowana i więziona przez reżim komunistyczny w związku z działalnością jej braci w powojennej konspiracji niepodległościowej, działającej w okolicach Żmiącej (pow. limanowski).

W latach 1947-1953 grupa konspiratorów ze Żmiącej powołała organizację Wojsko Generała Andersa, nazywaną także „grupa Zelka” od nazwiska jej głównego założyciela. Skupiała ona młodych ludzi, którzy nie godzili się na nowy ustrój powojennej Polski i działania komunistycznych władz. Do organizacji należeli m.in. Ludwik Zelek, Władysław Bukowiec, Kazimierz Bukowiec, Wincenty Bukowiec i Kazimierz Augustyn.

Pojmany przez funkcjonariuszy komunistycznego aparatu represji Zelek zmarł po torturach w siedzibie Urzędu Bezpieczeństwa w Limanowej. Wkrótce ubowcy rozprawili się również z brutalnie z pozostałymi konspiratorami. W 1949 r. zastrzelony został Wincenty Bukowiec, kuzyn Heleny Tokarz, w 1950 jej brat – Władysław Bukowiec, a w 1953 ostatni dowódca organizacji – Kazimierz Augustyn. Rok wcześniej aresztowano 26-letnią wówczas Helenę pod zarzutem udzielania pomocy „grupie Zelka”. Dopiero w 1956 r., po przesileniu na szczytach komunistycznej władzy, na mocy amnestii dla więźniów politycznych, Helena i jej drugi brat – Kazimierz Bukowiec odzyskali wolność.

Po wyjściu z więzienia wróciła do Żmiącej i rok później wyszła za mąż za Józefa Tokarza. Całe życie wraz z mężem pracowała w gospodarstwie rolnym. Za zasługi dla niepodległości Polski w lipcu 2022 r. Helena Tokarz została odznaczona przez Prezydenta RP Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Kraków

Pożegnanie

Helena Tokarz. Fot. Urząd Gminy Laskowa